

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC565
Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1147 (1)

datum uitspraak 25/06/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. N.M.I. Bastiaans, advocaat te Amersfoort,

te voldoen door:

het Bisdom Haarlem-Amsterdam,
gevestigd te Haarlem,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 16 oktober 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 14 augustus 2014 met zaaknummer 2014W1147 (1), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 3 oktober 2014, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 26 januari 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 16 februari 2015, in aanvulling op de eerdere brief van 15 oktober 2014. Verweerder heeft bij brief van 18 februari 2015 gereageerd. Voorts is van de zijde van verzoeker een afschrift ontvangen van zijn brief d.d. 30 maart 2015 aan het Schadefonds Geweldsmisdrijven. Verweerder heeft een mailbericht gestuurd d.d. 9 juni 2015.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is vlak na zijn geboorte geplaatst in een kindertehuis, geheten [naam], in [plaats]. Hij heeft geen (heldere) herinneringen aan zijn ouders of zijn familie. Verzoeker vermoedt dat hij op bijna achtjarige leeftijd is overgeplaatst naar kindertehuis [naam] aan de [straat] in [plaats]. Na enige tijd in dit tehuis te hebben gezeten, werd verzoeker door wijlen [aangeklaagde] uitgenodigd om naar zijn kamer te komen. [aangeklaagde] had een hond waar alle kinderen, zo ook verzoeker, dol op waren. [aangeklaagde] plaatste de hond tussen zijn benen, nam verzoeker - die vervolgens met de hond mocht spelen - op schoot en onderwijl betastte [aangeklaagde] via de korte broekspijp van verzoeker diens genitaliën. Dit betasten vond vervolgens wekelijks plaats.

Toen verzoeker ouder werd, is hij naar een andere locatie van [kindertehuis] overgeplaatst, te weten aan de [straat] te [plaats]. Ook op deze locatie is hij door [aangeklaagde] seksueel misbruikt. Verzoeker had geen familie om de vakanties bij door te brengen. Daarom nam [aangeklaagde] verzoeker voorafgaand of tijdens de vakanties vaak mee naar zijn [locatie]. Bij die gelegenheden is verzoeker ook seksueel betast aan zijn genitaliën. Daarnaast poogde [aangeklaagde] verzoeker af te trekken, moest verzoeker [aangeklaagde] aftrekken en/of orale seksuele handelingen bij [aangeklaagde] verrichten. [aangeklaagde] ging ook geregeld met zijn vinger(s) in de anus van verzoeker. Verzoeker diende ook de tepels van [aangeklaagde] te zoenen.

In de wintermaanden werd verzoeker vaak ontboden in de woning van [aangeklaagde], die schuin tegenover het internaat lag, om te helpen in de tuin. Bij die gelegenheden masseerde [aangeklaagde] verzoekers lichaam met olie in een soort massagekamer in zijn woning en het is twee keer voorgekomen dat [aangeklaagde] verzoeker toen anaal heeft verkracht door met zijn penis binnen te dringen.

Samenvattend is sprake geweest van seksueel misbruik, waarbij [aangeklaagde] verzoeker gedurende een periode van een aantal jaren wekelijks heeft betast aan zijn genitaliën, sprake was van aftrekken over en weer, orale seksuele handelingen en het moeten dulden dat [aangeklaagde] met zijn vinger(s) binnendrong in de anus van verzoeker. Daarnaast is verzoeker twee maal anaal verkracht door [aangeklaagde]. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik circa twaalf jaar oud en vermoedelijk heeft het seksueel misbruik geduurd totdat verzoeker zestien jaar werd en overgeplaatst werd naar de [kindertehuis], aldus de Klachtencommissie in haar advies.

De Compensatiecommissie merkt terzijde op dat in de overgelegde brief d.d. [datum] van de [instantie te plaats] gericht aan de Officier van Justitie staat vermeld dat verzoeker van [datum] tot [datum] in [kindertehuis], [adres] verbleef. Vervolgens heeft hij zo'n vijf jaren verbleven in de [kindertehuis] in [plaats] waarna hij van [datum] tot [datum] wederom in [kindertehuis] verbleef, maar nu aan de [adres], aldus nog steeds deze brief. Het komt de Compensatiecommissie daarom voor dat de door de Klachtencommissie genoemde periode waarin het seksueel misbruik heeft plaatsgevonden, te weten van verzoekers 12^e tot zijn 16^e jaar, mogelijk enige aanpassing behoeft. De Compensatiecommissie zal in dit advies verder uitgaan van de leeftijden zoals door de Klachtencommissie in haar advies genoemd, daarbij opmerkend dat een eventuele afwijking in de leeftijd waarop verzoeker is misbruikt, geen wezenlijk ander licht werpt op deze aanvraag en daarmee niet bepalend is voor de categorie-indeling in deze zaak.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [aangeklaagde], waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge en kwetsbare leeftijd van twaalf jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang voortgeduurd, te weten meerdere jaren, tot verzoeker circa zestien jaar was.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, oraal seksuele handelingen, over en weer aftrekken, zoenen van tepels, binnendringen in anus met vinger(s) en twee keer een verkrachting.
- Het misbruik heeft 'gedurende een periode van een aantal jaren' (aldus de Klachtencommissie onder 4.5) wekelijks plaatsgevonden.
- Het misbruik vond onder meer plaats in tehuizen die het enige 'thuis' waren voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid ernstig werd geschaad.
- Verzoeker was verhoogd kwetsbaar door de afwezigheid van ouders of andere familie.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. N. Bastiaans voornoemd bij brief van 16 februari 2015, in aanvulling op haar eerdere brief van 15 oktober 2014, de gestelde vermogensschade nader toegelicht. Het standpunt van verzoeker laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door het hem aangedane seksueel misbruik alsook door de vele mishandelingen en het geweld dat jegens hem is gepleegd heel ernstig beschadigd geraakt, zowel in zijn schoolontwikkeling, zijn emotionele ontwikkeling als ook in zijn vermogen om maatschappelijk te functioneren. Hij is in zijn jeugd enkel bezig geweest om te overleven, is door meerdere daders seksueel misbruikt geweest (naar zijn zeggen ook door andere geestelijken, door medeleerlingen op een internaat, als ook binnen een pleeggezin waar hij was geplaatst). Na 2 jaar [opleiding] heeft hij kort de [opleiding] gevolgd, maar geen diploma behaald. Voorts heeft verzoeker een suïcidepoging gedaan. Later is hij werkzaam geweest in de [functie] (maar werd steeds ontslagen) en in de [beroep] (in [land]). Thans leeft verzoeker van een bijstandsuitkering. Hij heeft een strafblad. Door zijn jeugd is verzoeker dermate beschadigd geraakt dat hij altijd alleen is en geen relatie heeft kunnen aangaan en geen gezin heeft kunnen stichten. Hij heeft geen normaal leven kunnen opbouwen en niet de basis kunnen leggen om op een normale wijze in zijn inkomen te voorzien.

Samenvattend wenst verzoeker aanspraak te maken op het maximaal te adviseren compensatiebedrag.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 18 februari 2015 en bij mailbericht van 9 juni 2015 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 De overgelegde brief d.d. [datum] van de [instantie te plaats] gericht aan de Officier van Justitie bevestigt in grote lijnen het relaas van verzoeker. Hij heeft een zeer moeilijke jeugd gehad zonder enige vorm van affectie binnen een gezinsverband en heeft geen herinneringen aan zijn ouders. Zijn moeder is, blijkens voornoemde brief, op [datum] uit de voogdij ontzet en verzoeker is reeds als baby in een instelling geplaatst, waarna herplaatsingen volgden. Ook heeft verzoeker stukken overgelegd waaruit zijn vrij recente periode van detentie blijkt.

Verzoeker heeft meerdere klachten ingediend wegens seksueel misbruik gepleegd door anderen dan [aangeklaagde], maar deze zijn ongegrond verklaard. Tevens zou sprake zijn geweest van ernstige mishandelingen en geweld zowel in [kindertehuis] als in andere instellingen en dit heeft, aldus verzoeker, ertoe geleid dat hij bij wijze van overlevingsstrategie een houding

heeft aangenomen waarbij hij zo weinig mogelijk weerstand bood tegen het aangedane geweld, teneinde escalatie ervan te voorkomen.

Dit aangeleerd gedrag om geen weerstand te bieden heeft, aldus verzoeker, ertoe geleid dat verzoeker ook niet bij machte was om grenzen te stellen toen hij seksueel werd misbruikt. Verzoeker heeft voorts in zijn leven een zwervend bestaan geleid en beschikt mede daardoor niet meer over de nodige documentatie.

4.6 Het is voor de Compensatiecommissie niet eenvoudig om zich een beeld te vormen van hoe verzoekers leven gelopen zou zijn, indien het onderhavige seksueel misbruik niet zou hebben plaatsgevonden. Duidelijk is dat verzoeker in zijn leven geconfronteerd is geweest met een scala aan potentieel beschadigende factoren. Het is dan ook niet verwonderlijk, aldus de Compensatiecommissie, dat verzoeker door dit alles beschadigd en beperkt is geraakt in zijn verdien capaciteit alsook in zijn maatschappelijk en relationeel functioneren. Het onderhavige seksueel misbruik dat als uitzonderlijk is aangemerkt, is naar het oordeel van de Compensatiecommissie één van die beschadigende factoren geweest. Daarbij merkt de Compensatiecommissie op dat het seksueel misbruik dat door [aangeklaagde] is gepleegd, het eerste seksueel misbruik is geweest, waarna hij later in zijn jeugd wederom seksueel is misbruikt door diverse anderen, aldus verzoeker. Het is de Compensatiecommissie ambtshalve bekend dat slachtoffers van seksueel misbruik relatief vaak opnieuw slachtoffer worden van seksueel misbruik. Of en zo ja, in hoeverre het onderhavige seksueel misbruik van invloed is geweest op het feit dat verzoeker nadien ook weer slachtoffer van seksueel misbruik is geworden, kan de Compensatiecommissie echter niet beantwoorden.

Alhoewel de overgelegde bewijsstukken zeer summier zijn en sprake is van zogenaamde 'multicausaliteit', komt de Compensatiecommissie alles afwegende tot het oordeel dat voldoende aannemelijk is geworden dat het onderhavige seksueel misbruik mede heeft bijgedragen aan de destabilisering van verzoeker en van negatieve invloed op zijn verdien capaciteit is geweest. Met inachtneming van alle omstandigheden van dit geval adviseert de Compensatiecommissie daarom een gedeeltelijke vergoeding wegens geleden vermogensschade aan verzoeker te betalen. Nu een concrete berekening niet is te maken, zal zij dit bedrag schattenderwijs vaststellen.

4.7 Daarnaast kan verzoeker uiteraard aanspraak maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoeker frequent en jarenlang is aangedaan en dat als uitzonderlijk misbruik heeft te gelden. Duidelijk is dat onder andere het seksueel van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoeker. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegen en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €60.000,- voor (im)materiële schade geadviseerd dient te worden. Nu verzoeker bij wijze van voorschot in totaal reeds €25.000,- heeft ontvangen van de verweerder, resteert thans een te adviseren compensatiebedrag van €35.000,-.

4.9 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €5.193,25 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

-een bedrag van €35.000,-- (€60.000,-- minus het reeds bij wijze van voorschot aan verzoeker betaalde bedrag van €25.0000,--) te betalen aan verzoeker, alsmede
-aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €5.193,25 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S. -van C., griffier, op 25/06/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter